

Mira Petrović, Split (Hrvatska)

Loša djevojka

Bilo je to pravilo naše škole stranih jezika – kad završi semestar za odrasle polaznike, ide se ili na piće ili na palačinke ili na pizzu, da se proslavi kraj, osigura nastavak tečaja i što bolji odnosi sa svojim učenicima. Nešto što bih opisala sladunjavo manipulativnim, u ovom slučaju mi nije smetalo – na svašta bih pristajala samo da odagnam nezadovoljstvo.

Upravo sam iz nezadovoljstva oduvijek svaštarila: trenirala sportove, učila jezike; ali i spavala s momkom dobre prijateljice, tetovirala ime bivšeg dečka na podlakticu, bila nagrađena za kratke priče o sramotnoj obiteljskoj povijesti. Proslaviti kraj semestra barem nije bilo negativno; nažalost, nije bilo ni zadovoljavajuće. Našla sam se u periodu u kojem sam se gubila u količini posla, koji nije ostavljao dovoljno prostora za hobije ni druženje, a time ni za pisanje. Bez pisanja sam bila kandidatkinja za psihijatriju; već sam obojala kosu u zeleno i pušila kutiju dnevno. A kad su cijene otišle u nebo, morala sam raskrstiti i s nikotinom. Što reći? Južina me mlatila danima i – uz sve ove ostale preduvjete – mogla sam i ubiti nekog.

Čini se suvišno istaknuti da – kad je došlo vrijeme za druženje s mojom grupom odraslih polaznika – nisam bila od volje, padala je kiša, nas trinaestoro smo zbunjeno sjedili na stolicama s pićem u rukama, sramežljivi, van učionice na koju smo bili naviknuti. Planirala sam zadržati se nekih pola sata i potom se udaljiti, ali onda smo se opustili, zapili, kući me nitko nije čekao, zar nije bilo bolje ostati?

„Ja pijem da ljude učinim zanimljivim“, rekao je Hemingway, i mada ja nisam bila Hemingway, mogla sam postati. Sinulo mi je to dok sam ih slušala, pila i slušala i postavljala pitanja, a moja čaša se punila, priča granala. To da je Kristinu prevario muž, Marko je sumnjao da mu se sin drogira. Margiti je najljepše sjećanje bilo buđenje u Grand Canyonu, kad je prije dvije godine proputovala Ameriku. „A San Francisco tek – *Life is beautiful, teacher!*“

Meni život u to doba nikako nije bio lijep; uglavnom tmuran, s primjesama anksioznosti i pritajenog ludila. Nije tu bilo velikih novosti ni događanja. Po danu bih se pripremala za

nastavu, a u popodnevnim i večernjim satima držala predavanja. Plaća je bila mizerna za današnje uvjete, pa sam živjela kao podstanarka u malom suterenu jedne obiteljske kuće i čeznula za suncem. Ustajala sam rano, išla na trčanje, potom na kavu u obližnji kafić. Moj život je gubio na sadržaju, što me činilo nervoznom, a nervoza me bez pisanja činila nefokusiranijom.

Možda sam se upravo iz te želje za novim temama koje će me centrirati počela dopisivati s tipom kojeg sam upoznala na Matejušci. Dogodilo se to mjesec dana prije mog izlaska u kafić s grupom odraslih, kad mi je jednu večer iz čista mira poslao poruku preko Instagrama: „*Hey, what's up?*“

Već sam bila popila dva piva kad je mobitel zasvijetlio. Bila je to jedna od onih noći kad se ne može zaspati unatoč umoru. Serija na Netflixu je bila začuđujuće dosadna, zima je opustošila ulice, ja sam propadala pod težinom vlastite nesvrhovitosti. Ležala sam na krevetu i gledala u mobitel. Pomislila sam – zašto ne?

Zvao se Mark i radio je u dućanu autoopreme. Imala sam trideset godina, on dvadeset i sedam, i živio je s roditeljima. Kad sam ga upoznala prošlo ljeto, bio je prijatelj jednog mog poznanika, kojeg je upoznao u Londonu u sklopu Erasmus razmjene studenata. Tog ljeta mi je Mark rekao da studira ekonomiju i da svira u punk bendu. *I didn't give him a second thought*, bio je posve nezanimljiv. Te večeri sam ga pitala što se događa s faksom i bendom, a on je rekao da je od faksa odustao, bend se raspao. *Time to move on*, rekla sam mu.

Mark i ja smo stupili u vezu na daljinu, pa smo se ševili gledajući jedno drugoga u ekran. Jednom sam nakon orgazma povikala: „*I fucking love you!*“ – Mark nije rekao ništa. Nakon toga se nismo čuli par dana, što mi je odgovaralo, jer nakon tako *awkward* situacije nisam znala kako bih ga uopće pogledala, a kamoli se pred njim skinula.

Svojim polaznicima sam tijekom našeg druženja jedva dočekala obznaniti da sam u vezi s jednim Britancem, a oni nisu skrivali oduševljenje – *Ooooooh, teacher!* Nije mi trebao alkohol da o njemu izmislim sve ono što on nije mogao postati. Najsmješnije je bilo to što nisam uopće htjela biti u vezi, pogotovo ne s tipom čija je soba još uvijek bila oblijepljena posterima iz njegove adolescencije. Svejedno, pričala sam im o njemu; mi smo bili ozbiljni; bila je to istinska povezanost, koja će opstati unatoč udaljenosti. Istodobno nisam bila sigurna ni koje su mu boje bile oči.

Nekoliko godina sam provela u toj školi, ali ovo je bio prvi put da je odlazak u kafić postao naša navika. Zašto bismo slavili samo kraj semestra, ako možemo slaviti kraj svakog tjedna? Dobro smo se složili, ja i moja grupa B2. Zajedno smo tražili neki drugačiji stil postojanja, odmak od zamora i mrcvarenja. Nisam znala je li to bilo povezano, ali u tom periodu sam opet počela pisati. Stalno sam čekala kad će među mojim đacima izviriti neki serijski ubojica, mazohist, neka nasilna baraba. Njihove su bile obične priče s povremenim čudaljivim detaljima, koje bih ja razradila do ozbiljnih poremećaja ličnosti.

Kad se Filip predstavio kao novi đak, jedino o čemu sam razmišljala je bilo kako ću nas napiti i odvesti doma. Bio je visok, mršav, istetoviran. Imao je predivne ruke ukrašene tintom, predivan vrat, predivan osmijeh. Onako opušten, ležeran, karizmatičan, izgledao je kao glumac iz Hollywooda. I ispalo je da je neko vrijeme uistinu proveo na studiju glume, ali kad sam ga upitala zašto ga nije završio, izjavio je da je to previše osobno. Jednako kao što je previše osobno bilo pričati što bi napravio na prvome dejtju, kakve partnerice voli, što planira raditi u budućnosti. Pitanja iz udžbenika su mi išla na ruku, ali ne i Filip. Čak i kad bismo otišli na piće, bio je suzdržan oko pojedinih tema. Nema veze, bila sam strpljiva – takvi kad padnu, trusnu bez mogućnosti povratka. Uvijek sam pazila da ne sjedne kraj dvije mlade cure, da se kojim slučajem u njih ne zaljubi. Stavila bih ga da radi u paru s dvije starije gospođe, ili s jednim od dva tipa. Kad bismo pričali, znao bi me dotaknuti rukom ili mi namignuti. Govorila sam sebi da je to dobar znak, da nas nečemu vodi ta naša dječja igrica.

Jednom sam se pravila da slušam kako Filip i Dora održavaju razgovor u paru. Nekako sam uspjela ubaciti komentar da mi se auto pokvario pa ću do stana morati pješice po pljusk. Filip se nije ponudio da me poveze, a njegov kvart je bio malo udaljeniji od mog. Njegova ulica je pisala u imeniku, moja ulica mu je bila usput.

Na Skypeu je te večeri Mark rekao da bi htio doći u Split da se napokon vidimo, ja sam samo rekla: *Whatever*.

Par dana nakon toga smo Filip i ja ostali sami u kafiću. Mazio me po ruci, brljao o tome kako sam najbolja profesorica koju je ikad imao u životu. Bila sam mu spremna sve oprostiti. Pričao je kako je u mladosti radio svašta; krao po dućanima, tukao se, drogirao, palio baklje na Poljudu. Sad se smirio. Sad svako jutro meditira, radi jogu, ide na trčanje.

„Sve to redom?“

Nekad mi je teško padalo ne biti podrugljiva u njegovome društvu, ali on nije primijećivao moj sarkazam. Filip je volio izmišljati, ali nisam marila. Laži me, Filipe, samo me već jednom poljubi.

„Šta znače sve ove tetovaže?“, pitala sam tada, dirajući ga po ruci.

„Šta misliš o Kseniji?“, pitao je on.

Isprva se nisam ni sjetila tko je Ksenija, a onda mi je sinulo da je to žena s kojom bih ga često povezala da rade u paru.

„Šta s njom?“, upitala sam.

„Ništa“, rekao je Filip, „uvek sa mnom flerta. Voli Daniel Day Lewisa i Al Pacina ko i ja.“

„Ksenija je udana“, rekla sam.

„Ali misliš li da bi možda pristala?“, pitao je on. „Stalno nosi one prozirne majice. S tim sisama se budim svako jutro.“

Skoro sam mu povratila u krilo.

„Sorry“, promrmljala sam tada, pokupila torbu i otišla. Teturala sam cestom pitajući se što radim, koji kurac radim.

Par dana kasnije sam pitala Marka kad će doći, ali on je stalno mijenjao temu. Shvatila sam da sam s njime počela razgovarati onako usputno, dok bih kuhala ili spremala nastavu; bio je nešto kao radio, kao televizija, konstantni šum. Što mi je Mark uopće trebao u životu? Kad god bih vidjela njegov poziv na laptopu, pomislila bih: Bože, koja tlaka! Čemu sve to? Naši razgovori? Naš *small talk*?

Mark i ja smo pričali samo o glupostima. Znala sam više o svojim đacima nego o njemu. Nikad ga nisam upitala: imaš li ti cilj? Imaš li snove, strahove, noćne more? Zašto ga te stvari nikad nisam pitala?

Sjetila sam se tada svog bivšeg učenika Tonija. Jednom mi je rekao: „Ne mogu vam ne odgovorit – znate o meni više nego moji prijatelji i familija.“

Nedostajao mi je Toni.

Toni je jednog prosinca prodavao boriće na raskrižju kod Solina. Nekad bih tuda kao slučajno prošla i onda bismo pričali o knjigama. Imao je dvadeset i dvije godine. Nosio je veliki križ oko vrata i križ je imao istetoviran na ramenu. Izgledao je kao glavni glumac iz *Corpus Christija*. Volio je rap i trap i jednom mi je donio autogram Kreše Bengalke. Ja sam mu poklonila knjigu *Netko, nešto, ništa* Ivana Zrinušića, kojeg sam upoznala na jednome eventu u Močvari. „Lik je skroz opaljen“, rekao je Toni nakon što je pročitao knjigu. Popušili bismo joint i on bi mi čitao pjesme iz te zbirke ili one koje je sam pisao. A onda je otišao raditi sezonu i čuli smo se rijetko. Nekako sam se uvijek čula rijetko s onima koji su me zanimali.

I na našim kafanskim sastancima se društvo polako rasipalo, sve je opet postajalo rutinsko. Žalili su se na umor, na rano ustajanje, na obaveze. *Fuck them*, rekla bih ja i nas par hrabrih bismo otišli. Sve smo jedni drugima već rekli – pjevali smo karaoke, igrali na karte, ispričali su mi svoje priče iz djetinjstva, iz mladosti, s posla, o ljubavnim vezama, lošim mislima, svojim uspjesima. Euforija se pretvorila u depresiju. Na poslu bih se teško koncentrirala i sve manje sam se pripremala za nastavu. Moja majka je često znala reći: sklona si pretjerivanju. Svejedno, djeca su me i dalje voljela. Gledali smo filmove, slušali glazbu, razgovarali o osjećajima. Jedni drugima smo postali psihoterapijska grupa. Ili se meni samo tako činilo jer me jedan dan direktor škole pozvao u ured, rekao mi je da se roditelji i odrasli polaznici na mene tuže. Što mi je, mogu li mu objasniti?

Nisam znala što reći.

Sjela sam na rub stola, rekla da ću se popraviti.

Direktor je bio mlad i nabildan. Uvijek mi se sviđao, ali sam ga za vlastito dobro izbjegavala.

„Šta ti se događa, Sonja?“

Sonja se zvala i jedna moja dvadesetogodišnja učenica, koja me neko vrijeme neodoljivo privlačila. Podsjećala me na Zendayu u koju sam se zaljubila nakon što sam odgledala seriju „Euphoria“. Nerijetko sam zamišljala kako zadovoljavam Sonju prstima i kako joj ljubim bradavice. Uvijek je bila u tuti jer je obožavala sport, savršeno je igrala košarku. Htjela sam i ja s njom igrati košarku. Imala je predivne zube, oči tople poput meda. Bila je naivna, slatka; voljela je sva godišnja doba jer svako nosi nešto posebno, toliko je bila nevina.

„Jesi li bi?“, pitao me Mark kad sam mu priznala svoju maštariju.

U neko doba sam na nju skroz zaboravila.

„Sonja“, nastavio je direktor. „Ja znam da si ti umjetnica.“

Kad god je postojao neki problem sa mnom, on bi mi rekao da zna da sam umjetnica.

Bila sam uvjerena da je pročitao moje priče; bio je previše znatiželjan da ne potraži dijelove mene u tim riječima. Bile su na mnogim portalima; dobivala sam komentare u inbox, friend requestove, nikad to nisam razumjela niti me ikad zanimalo... nikad prije nisam imala dovoljno ni hrabrosti ni vremena napisati zbirku, odvažiti se na ukoričenost.

Direktor me zaključao svojim pogledom: „Sonja. Takve luđakinje ko ti su me uvijek privlačile... uvijek bi ih stavio na mjesto.“

„Nisam sigurna da bi smili tako pričat, direktore“, rekla sam približavajući mu se. „Govorit zaposlenicama da su luđakinje.“

Obgrlio mi je leđa, počeo mi ljubiti vrat.

„Stavite me na mjesto“, šaptala sam.

Bilo je brzo i nisam svršila. Rekla sam da dajem otkaz.

Kad sam se nakon toga vratila u stan, pokupila sam prazne i pune boce, bacila ih u veliku crnu vreću i odnijela u smeće. Usisala sam tepihe, prozračila sobu, oprala prozore. Iscijedila sam sok od naranče. Znači, tu smo, rekla sam sebi samoj. Stavila sam točku na rečenicu zadnje priče, poslala zbirku nekoliko urednika.

Navečer me nazvao Mark preko Skypea. Pitala sam ga je li kupio kartu za Split. Tad mi je sinulo da s njime radim to što radim – a što ni sama nisam znala kako nazvati – više od pola godine. On se izmotavao da nema novaca, ne može tražiti slobodno, majka mu je bolesna. Odglumila sam da sam ljuta, baš sam se pjenila.

„Hoćeš li doći ili nećeš?“, ponovila sam.

„Neću“, rekao je on, na što sam ja odvrtila da ga nikad više ne želim vidjeti.

„Sonja“, ponovio je on par puta, ali poprilično mlohavo.

„Fuck you, Mark“, dodala sam za dramatičnost. „Have a nice life.“

Fuck it, Sonja.

Došlo je vrijeme da se rodi iznova.